

Національний університет
водного господарства та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут охорони здоров'я
Кафедра медико-психологічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
_____ О. А. Лагоднюк

“ _____ ” _____ 2018 р.

08-03-10

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Нетрадиційні засоби оздоровлення
NON-TRADITIONAL MEANS OF HEALING

спеціальність
specialty

227 Фізична терапія, ерготерапія
227 Physical therapy, ergotherapy

галузь знань
branch of knowledge

22 Охорона здоров'я
22 Health care

Робоча програма "Нетрадиційні засоби оздоровлення" для студентів, які навчаються за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія». – Рівне: НУВГП, 2018. – 13 с.

Розробник: Григус Ігор Михайлович – доктор медичних наук, професор, професор кафедри медико-психологічних дисциплін.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри медико-психологічних дисциплін.

Протокол від «05» червня 2018 року № 7

Завідувач кафедри _____

(підпис)

А. О. Ногас

(ініціали та прізвище)

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Протокол від «25» червня 2018 року № 6

Голова науково-методичної комісії _____

(підпис)

І. М. Григус

(ініціали та прізвище)

© _____, 2018 рік

© _____, 2018 рік

ВСТУП

Програма фахової (циклу професійної підготовки) навчальної дисципліни «Нетрадиційні засоби оздоровлення» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння основних нетрадиційних засобів і методів діагностування та оздоровлення осіб у процесі фізичної реабілітації.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Діагностика і моніторинг стану здоров'я» є складовою частиною циклу дисциплін професійної та фахової підготовки студентів за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія». Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів – анатомія людини, фізіологія людини, загальна патологія, профілактика захворювань, основи фізичної реабілітації, цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях, лабораторних заняттях, самостійної роботи та виконання поставлених завдань.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Нетрадиційні засоби оздоровлення є необхідною навчальною дисципліною у галузі знань 22 «Охорона здоров'я». Мета викладання дисципліни – вивчення основних понять нетрадиційної медицини, вивчення сукупності форм та методів, які використовуються для фізичної реабілітації пацієнтів, висвітлення засобів нетрадиційного оздоровлення. Також навчити майбутніх фахівців розвивати у собі спостережливість, дослідницькі інтереси, здатність визначати загальний стан хворого нетрадиційними методами та застосовувати нетрадиційні методи та засоби для їхнього оздоровлення.

Ключові слова: нетрадиційні, методи, засоби, оздоровлення.

Abstract

Non-traditional means of healing is a necessary discipline in the field of knowledge 22 "Health care". The purpose of teaching discipline is the study of the basic concepts of non-traditional medicine, the study of the combination of forms and methods used for physical rehabilitation of patients, illumination of means of non-traditional healing. Also, to train future specialists to develop observation, research interests, ability to determine the general condition of the patient with non-traditional methods and apply non-traditional methods and means for their recovery.

Key words: nontraditional, methods, means, improvement.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>22 «Охорона здоров'я»</u> Спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія»	Нормативна (ПП)	
Модулів 6 семестр: 1 7 семестр: 1	Спеціальність (професійне спрямування): 227 «Фізична терапія, ерготерапія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		3-й 4-й	3-й 4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (курсова робота)		Семестр	
Загальна кількість годин – Денна: 6 семестр – 90 год. 7 семестр – 90 год. Заочна: 6 семестр – 90 год. 7 семестр – 90 год.		6-й 7-й	6-й 7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3		Рівень вищої освіти: <u>Бакалаврський</u>	Лекції
	6 сем – 12 год. 7 сем – 12 год.		
	Лабораторні		
	6 сем – 24 год. 7 сем – 24 год.		
	Самостійна робота		
	6 сем – 54 год. 7 сем – 54 год.		
	Індивідуальні завдання: Курсова робота 24 год, 7 семестр		
Вид контролю: 6 семестр - залік 7 семестр – курсова робота, іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 67 %
для заочної форми навчання – ____ %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни – вивчення основних понять нетрадиційної медицини, вивчення сукупності форм та методів, які використовуються для фізичної реабілітації пацієнтів, висвітлення засобів нетрадиційного оздоровлення.

Завдання вивчення дисципліни полягає у розширенні світогляду студентів, формуванні у студентів цілісного уявлення про можливості, форми і засоби нетрадиційної медицини, розуміння її місця та ролі у профілактиці захворювань та комплексному лікуванні пацієнтів, а також ознайомлення з конкретними практичними навиками з ціллю оволодіти ними.

Методичні: дати теоретичні знання про основні нетрадиційні засоби та методи оздоровлення пацієнтів.

Пізнавальні: дати уявлення про сучасний стан можливостей оздоровлення пацієнтів з використанням нетрадиційних засобів та методів. Дати змогу майбутнім фахівцям опанувати практичні навички діагностики та оздоровлення пацієнтів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

роль і значення нетрадиційної медицини в фізичній реабілітації;
відмінності нетрадиційної медицини від офіційної;
основні діагностичні та лікувальні методи нетрадиційної медицини.

вміти:

визначити стан органів та систем організму;
застосовувати основні засоби для оздоровлення.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. 6 семестр

Тема 1. Загальні відомості про нетрадиційну медицину. Нетрадиційна медицина, її відмінності від офіційної.

Тема 2. Гомеопатія. Практична гомеопатія, принципи, розведення.

Тема 3. Апітерапія. Застосування продуктів бджільництва для реабілітації пацієнтів.

Тема 4. Рефлексотерапія. Теоретичне обґрунтування. Східні медичні концепції. Вчення про енергію, меридіани, біологічно активні точки (БАТ) шкіри. Сучасні рефлексодіагностичні методи Фолля, Накатані, Акабане.

Тема 5. Біоенерготерапія. Чакри. Значення та роль в практичній роботі. Біолокація і здоров'я. Методи діагностики та лікування з допомогою біополя.

Тема 6. Аутогенне тренування. Застосування аутогенного тренування в реабілітації пацієнтів.

Тема 7. Кольоротерапія. Психофізіологічні характеристики кольорів.

Тема 8. Пульсова діагностика. Умови проведення та можливості.

Змістовий модуль 2. 7 семестр

Тема 9. Система здоров'я Ніші. Система позбавлення від хвороб Кацудзо Ніші. Система Норбекова. Система оздоровлення М. Норбекова.

Тема 10. Рейкі – універсальна життєва енергія. Універсальна життєва енергія, яка ніжно відновлює біополе людини.

Тема 11. Іридіагностика, її роль в профілактичній медицині. Іридогенетичні типи. Діагностична оцінка знаків ірису.

Тема 12. Су-Джок терапія. Кисті і стопи людини – відповідність органам і методи впливу.

Тема 13. Біоритмологія. Види біоритмів та їх трактування. **Медична астрологія та астроанатомія.**

Тема 14. Лінгводіагностика. Можливості діагностики захворювань людини з допомогою лінгводіагностики. **Очищення організму – ефективний метод оздоровлення.**

Тема 15. Ароматерапія. Класифікація і хімічний склад ароматичних олій, використання запахів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Нетрадиційні методи оздоровлення.												
Тема 1. Загальні відомості про нетрадиційну медицину.		2		2		7						
Тема 2. Гомеопатія.		2		2		7						
Тема 3. Апітерапія.		2		4		7						
Тема 4. Рефлексотерапія.		2		4		7						
Тема 5. Біоенерготерапія.		2		4		7						
Тема 6. Аутогенне тренування.		2		2		7						
Тема 7. Кольоротерапія.		2		2		7						
Тема 8. Пульсова діагностика.		2		2		7						
Разом за змістовим модулем 1		16		22		56						
Змістовий модуль 2. Нетрадиційні засоби оздоровлення.												
Тема 9. Система здоров'я Ніші. Система Норбекова.		2		2		7						
Тема 10. Рейкі –		2		2		7						

універсальна життєва енергія.												
Тема 11. Іридодіагностика.		2		2		7						
Тема 12. Су-Джок терапія.		2		2		7						
Тема 13. Біоритмологія. Медична астрологія та астроанатомія.		2		2		8						
Тема 14. Лінгводіагностика. Очищення організму.		2		2		8						
Тема 15. Ароматерапія.		2		2		8						
Разом за змістовим модулем 2		14		20		52						
Усього		30		42		108						

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
1	Тема 1. Загальні відомості про нетрадиційну медицину.	2
2	Тема 2. Гомеопатія.	2
3	Тема 3. Апітерапія. Загальні відомості про продукти бджільництва.	2
4	Тема 4. Апітерапія. Застосування продуктів бджільництва для реабілітації пацієнтів.	2
5	Тема 5. Рефлексотерапія.	2
6	Тема 6. Сучасні рефлексодіагностичні методи (Фолля, Накатані, Акабане).	2
7	Тема 7. Біоенерготерапія.	2
8	Тема 8. Біолокація і здоров'я.	2
9	Тема 9. Аутогенне тренування.	2
10	Тема 10. Кольоротерапія.	2
11	Тема 11. Пульсова діагностика.	2
Змістовий модуль 2		
12	Тема 12. Система здоров'я Ніші.	2
13	Тема 13. Система Норбекова.	2
14	Тема 14. Рейкі – універсальна життєва енергія.	2
15	Тема 15. Іридодіагностика, її роль в профілактичній медицині.	2

16	Тема 16. Су-Джок терапія.	2
17	Тема 17. Біоритмологія.	2
18	Тема 18. Медична астрологія та астроанатомія.	2
19	Тема 19. Очищення організму – ефективний метод оздоровлення.	2
20	Тема 20. Лінгводіагностика.	2
21	Тема 21. Ароматерапія.	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Історія розвитку та становлення нетрадиційної медицини.	7
2	Тема 2. Історичний ракурс гомеопатії.	7
3	Тема 3. Застосування продуктів бджільництва для реабілітації пацієнтів.	7
4	Тема 4. Східні медичні концепції.	7
5	Тема 5. Значення та роль біоенерготерапії в практичній роботі.	7
6	Тема 6. Роль аутогенного тренування в лікувальному процесі та оздоровленні.	7
7	Тема 7. Вплив кольорів на здоров'я.	7
8	Тема 8. Методи визначення пульсу.	7
Разом		56
9	Тема 9. Система здоров'я Ніші. Методики М. Норбекова.	7
10	Тема 10. Значення Рейкі для відновлення енергії.	7
11	Тема 11. Іридогенетичні типи.	7
12	Тема 12. Практичне застосування Су-Джок терапії.	7
13	Тема 13. Значення медичної астрології в реабілітації. Врахування біоритмів для роботи реабілітологів.	8
14	Тема 14. Практичне застосування лінгводіагностики.	8
15	Тема 15. Застосування запахів для оздоровлення.	8
Разом		52

7. Індивідуальні завдання

Підсумком самостійної роботи над вивченням дисципліни є: написання студентом курсової роботи за програмою дисципліни.

Курсова робота виконується кожним студентом за індивідуально отриманим завданням.

Представлення, структура, оформлення курсової роботи.

Титульний аркуш, відповідність теми та змісту, кількість розділів (не менше

трьох, відповідна назва розділів і підрозділів: вступ – обґрунтування актуальності обраної теми, постановка мети і конкретних завдань, об'єкт, предмет, методи дослідження; 1 огляд літератури, 2 організація та методи дослідження, 3 результати дослідження), висновки, список використаної літератури, додатки. Оформлення наукових робіт: шрифт, інтервал, обсяг роботи (мінімальний для 1 курсу – 20, для 2 курсу – 25, для 3 курсу – 30 сторінок, для 4 курсу – 35 сторінок).

8. Методи навчання

1. Словесні: розповідь-пояснення, бесіда, лекція.
2. Наочні (ілюстрація, демонстрація) .
3. Лабораторні: обстеження, вимірювання, обчислення, лабораторні роботи, реферати, курсові роботи.

Основними формами вивчення курсу є лекції, лабораторні заняття, індивідуальні та групові консультації під керівництвом викладача, підготовка реферату, виступ з доповіддю на студентській науковій конференції, а також самостійна робота, що забезпечує закріплення теоретичних знань, сприяє набуттю практичних навичок і розвитку самостійного мислення.

9. Методи контролю

1. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни оцінюється: участь студентів в обговоренні питань, винесених на лабораторні заняття та проблемних ситуацій; розв'язок ситуаційних вправ; самостійно підготовлені повідомлення студентів за темою лабораторного заняття; на кожному лабораторному занятті проводиться усне або письмове опитування за темою у вигляді визначення п'яти понять або 10 тестів закритої форми з однією правильною відповіддю з 5-ти можливих; оцінюється звіт по ІНДЗ; проведення модульного поточного контролю через навчально-науковий центр незалежного оцінювання.
2. Підсумковий контроль знань – екзамен відбувається відповідно до Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (сайт НУВГП).

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (залік, екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1												
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	Залік	
5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	40	100
Змістовий модуль №2												
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		Екзамен	
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		40	100

Виконання курсової роботи			Сума
Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	
До 20	До 40	До 40	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно, з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (НКНМЗД).
3. Нормативні документи ВООЗ України.
4. Наочні посібники та відеофільми.
5. Матеріальні засоби навчання техніко-тактичних дій, комп'ютерне забезпечення.
6. Григус І. М. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Нетрадиційні засоби оздоровлення» для студентів напряму підготовки 6.010203 «Здоров'я людини» денної форми навчання / І. М. Григус. – Рівне : НУВГП, 2015. – 36 с. Режим електронного доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/1765/>

12. Рекомендована література

Базова

1. Григус І.М. Нетрадиційні засоби оздоровлення: навчальний посібник / І.М. Григус. – Рівне : НУВГП, 2017. – 242 с.
2. Григус І.М. Нетрадиційні методи оздоровлення / І.М. Григус. – Рівне, 2012. – 188 с.

3. Энциклопедический справочник медицины и здоровья. – М.: Русское энциклопедическое товарищество, 2004. – 960 с.
4. Филиппова И.А. Здоровье на крыльях пчелы. – СПб.: А.В.К. – Тимошка, 2002. – 128 с.
5. Нетрадиционная медицина. Пер. с англ. – Харьков: Книжный клуб «Клуб Семейного Досуга», 2002. - 320 с.

Допоміжна

1. Анатомо-топографическое расположение корпоральных точек акупунктуры и показания к их применению. Качан А.Т., Богданов Н.Н., Варнаков П.Х., Годованик О.О., Гороховская В.С., Гургенидзе А.Г. – Воронеж: Изд-во Воронежского университета, 1990. – 144 с.
2. Балаж А.А. Энерготерапия здоровья. – СПб.: Питер, 2001. - 192 с.
3. Брэгг П. Чудо голодания: Пер. с англ. – К.: РИМП «София», 1992. - 160 с.
4. Вельховер Е.С. Клиническая иридология. Москва. 1992.
5. Востоков В. Энциклопедия тибетского ламы. 2002.
6. Гаваа Лувсан. Традиционные и современные аспекты восточной рефлексотерапии. М. 1986.
7. Глоба П. Лекции по медицинской астрологии. Москва. 1991.
8. Гогоулан М.Ф. Попрощайтесь с болезнями / М.Ф. Гогоулан. – 2-е изд., исправленное. – М. : Советский спорт, 2002. – 304 с.
9. Гудмен Л. Знаки Зодиака или астрология с улыбкой: Пер. с англ. – Х.: Региональная книга, 1993. - 244с.
10. Датл Андерсен. Как снять мышечную боль за 90 секунд. Вильнюс, Москва. 1996.
11. Евдокимов В.И. Рефлексопрофилактика утомления и профессионального стресса. – Кировоград: Кировоградская правда, 1990. – 104 с.
12. Елисеева О.И. Практика очищения и восстановления организма. Санкт-Петербург. 1997.
13. Зеликман Т.Я., Ячук С.И. Гомеопатия в системе фармакотерапии. 1994.
14. Иванов В.Г., Панков Е.Я., Вязовский В.А., Иванов С.В. Рефлексодиагностика и терапия. Харьков. 1994.
15. Иванов В.И. Традиционная медицина. М. 1991.
16. Иванов Ю.М. Йога и психотренинг. Москва, 1990. – 288 с.
17. Иридодиагностика. Справочник под редакцией Кривенко В.В. Киев. 1991.
18. Калюжный В.В. Медицинская и натальная астрология. - Минск: Издательский Дом; СИДУМЕТ, 1994. – 416 с.
19. Коляда М.Г. Домашний доктор / М.Г. Коляда. – Донецк: ООО ПКФ «БАО», 2005. – 400 с.
20. Комаров А.А. Пособие пчеловода-любителя. – М.: Цитадель, 2002. – 560 с.
21. Коновалов Р.В. Что такое иридодиагностика? Москва. 1992.
22. Кривенко В.В., Потеня Г.П., Лисовенко Г.С., Сядро Т.А. Нетрадиционные методы диагностики и терапии. Киев, 1990.
23. Лазарев С.Н. Диагностика кармы. – Санкт-Петербург: АО «СФЕРА», 1993. – 160 с.

- 24.Лазарев С.Н., Данченко С.М. Кармическая диагностика чакр. – Москва, 1994. – 160с.
- 25.Латогуз С.И. Практическое руководство по рефлексотерапии и иглоукалыванию / Серия «Дао здоровья». – Ростов н/Д: Феникс; Харьков: Торсинг, 2003 – 416 с.
- 26.Магия ароматов / Сост. Васильева Е.К., Пернатъев Ю.С. – Харьков: КИЦ “Сварог”, 1997. - 320 с.
- 27.Малахов Г. Полное очищение организма. 2001.
- 28.Малахов Г.П. Биосинтез и биоэнергетика. – СПб.: АО «Комплект», 1995. – 313 с.
- 29.Мануальная, гомеопатическая и рефлексотерапия остеохондроза позвоночника / И.З. Самосюк, С.А. Войтаник, Т.Д. Попова, Б.В. Гавата. – К.: Здоровья, 1992. – 272 с.
- 30.Немедикаментозное лечение в клинике внутренних болезней. Под редакцией Л.А. Серебриной. Киев. 1995.
- 31.Нетрадиционная медицина / Пер. с англ. Е. Нетесовой. – М.: АСТ-ПРЕСС КНИГА, 2002. – 448 с.
- 32.Пак Чже Ву, Синури. Су Джок терапия. Москва. 1992.
- 33.Паньямента Н. Цветопунктура для детей. – СПб: Питер Паблишинг, 1998. – 160 с.
- 34.Полная энциклопедия народной медицины. Т. 2. – М.: АНС, 2004. – 800 с.
- 35.Потемкина О. Рейки. Чудо прикосновения. – СПб.: ИК «Невский проспект», 2003. - 192 с.
- 36.Практическое руководство по аурикулярной и корпоральной иглотерапии / Труфанова В.Ф., Яроцкая Э.П., Биневская О.М. – Х.: Вища шк. Изд-во при Харьк. ун-те, 1985. – 264 с.
- 37.Самосюк И.З. Биологические ритмы и акупунктура. Киев. 1994.
- 38.Самосюк І.З. Рефлексотерапія у педіатрії. Київ. 1995.
- 39.Сергеев Сергей. Древнеиндийские методы оздоровления. – Д.: Сталкер, 2000. – 320 с.
- 40.Синяков А.Ф. Пчелиная аптека. М. 1995.
- 41.Собецкий В.В. Клиническая рефлексотерапия. Киев. 1995.
- 42.Стойановский Д.Н. Энциклопедия народной медицины. Практическое руководство. 2001.
- 43.Стражний Александр. Секреты нетрадиционной медицины: О чем целители не рассказывают пациентам. – К.: А.С.К., 2001. – 336 с.
- 44.Твердохліб О.Ф. Мудри – цілющі положення рук: Навч. посіб. – К.: ІВЦ “Видавництво “Політехніка”: Видавнича компанія “Воля”, 2005. – 132 с.
- 45.Тетерников Л.И. Рациональная йога. – М.: Знание, 1992. – 160 с.
- 46.Тюрин А. Самомассаж. Санкт-Петербург. 1997.
- 47.Фомберштейн К.Б. Рефлексотерапия в курортологии. – К.: Здоровья, 1991. – 192 с.
- 48.Фролов М.К., Фролов В.М. Народные методы очищения и оздоровления организма. 2001.
- 49.Хван Ю. Целительные упражнения системы Норбекова. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002. – 160с.
- 50.Шервуд К. Чакротерапия: Индивидуальное развитие и самоисцеление / Пер. с англ. М. Холомина. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2001. – 320 с.

51. Штангл Антон. Маятник от болезни к здоровью. Санкт-Петербург. 1998.
52. Штангл Антон. Тайны маятника. Санкт-Петербург. 1998.
53. Щадилов Е. Чистка кишечника в домашних условиях. Санкт-Петербург. 1998.

13. Інформаційні ресурси

1. Нетрадиционная медицина. Режим электронного доступа: <http://danika-biola.com.ua/levoe-menyu/netradiciaonnaya-medicihana.html>
2. Нетрадиционная медицина – справочник народной медицины. Режим электронного доступа: <http://www.likar.info/narodnaya/>
3. Нетрадиційна медицина: переваги та недоліки. Режим электронного доступа: <https://euromd.com.ua/21-zdorove-zhittya/135-zdorova-simya/98-narodna-medicsina/post-2491-netraditsiyna-medicsina-perevagi-ta-nedoliki/>
4. Нетрадиційна медицина. Режим электронного доступа: <http://www.npblog.com.ua/index.php/meditsina/netradytsiina-medytsyna.html>

